

ESAGEV

Ekonomik ve Sosyal Düşünce Araştırma Geliştirme Vakfı

PISA 2015 Sonuçları ve Türkiye

ESAGEV Değerlendirme notu

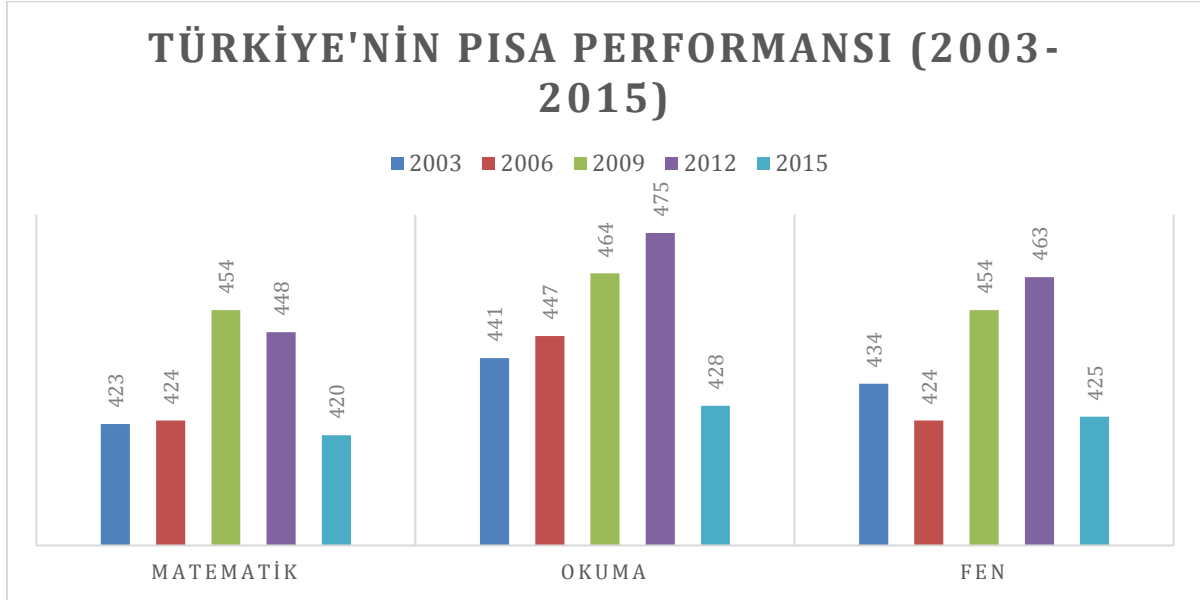
PISA 2015 Sonuçları ve Türkiye

Dünyanın en kapsamlı eğitim araştırmalarından biri olan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Programme for International Student Assessment-PISA), İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 2000 yılından itibaren her 3 yılda bir OECD üyesi ülkeler ile katılımcı ülkelerde uygulanmaktadır. 2015 yılında dünya ekonomisinin yüzde 90'ını oluşturan 70 ülkede uygulanan PISA'nın amacı, 15 yaşındaki öğrencilerin günümüz toplumunda yer almalarını sağlayabilecek bilgi ve beceriye ne düzeyde sahip olduklarını tespit etmektir.

PISA; öğrencilerin matematik, fen bilimleri ve okuma olmak üzere 3 temel alana ilişkin bilgi ve beceri düzeyini ölçmektedir. Ölçme işi, her bir alana ilişkin yetkinlik durumlarını gösteren 6 seviye temelinde yapılmaktadır. "Seviye 1 ve Altı" olarak ifade edilen başarı düzeyi, öğrencilerin bu alana ilişkin temel bilgi ve becerilerinden yoksun oldukları anlamına gelmektedir. "Seviye 2" ise, temel bilgi ve becerilere sahip olma düzeyini göstermektedir. Devamında yer alan her bir seviye, temel bilgi ve becerilere sahip olmanın yanı sıra bunları günlük hayata kullanabilme, ileri düzeyde analiz ve sorgulama yapabilme yetkinliğini içermektedir.

Türkiye, PISA'ya 2003 yılından itibaren düzenli olarak katılım sağlamaktadır. Tüm sınavlarda elde edilen başarı düzeyi, OECD ortalamasının altında kalmakla birlikte 2015 yılına kadar katılım sağlanan tüm PISA'larda bir öncekine kıyasla daha iyi sonuçlar elde edilerek düzenli bir ilerleme kaydedilmiştir. Ancak 2015 PISA sonuçları, diğer PISA sonuçları ile karşılaştırıldığında Türkiye açısından politika yapıcıları tarafından dikkate alınması gerekli kılacak ölçüde bir başarısızlığa işaret etmektedir. Aşağıda yer alan grafik, Türkiye'nin katılım sağladığı tüm PISA'larda elde ettiği sonuçları göstermektedir.

Grafik-1

Görüldüğü üzere, 2015 PISA'da elde edilen sonuçlar, fen bilimleri açısından 2003'e kıyasla daha kötü, 2006 ile neredeyse aynıdır. Matematik ve okuma alanlarında ise, katılım sağlanan tüm PISA'lar içerisinde en kötü sonuçlar elde edilmiştir. Özellikle okuma alanındaki gerileme oldukça dikkat çekici düzeydedir. İlaveten bütün skorların tüm PISA'lar itibarıyla OECD ortalamasının altında olduğu belirtilmelidir. Bu sonuçların başarı düzeyleri açısından dağılımı, eğitim sisteminin içinde bulunduğu durumun anlaşılması açısından bir diğer önemli göstergedir. Aşağıda yer alan ilk tabloda Türkiye'deki öğrencilerin başarı düzeyleri arasındaki dağılımı, ikinci tabloda ise bu dağılımın OECD ortalaması gösterilmektedir.

Tablo-1

<i>Türkiye/Yüzde</i>	Seviye 1 ve Altı	Seviye 2	Seviye 3	Seviye 4	Seviye 5	Seviye 6
<i>Matematik</i>	51,4	25,3	16,3	5,9	1	0,1
<i>Okuma</i>	40	32,6	21,1	5,7	0,6	0
<i>Fen</i>	44,5	31,3	19,1	4,8	0,3	0

Tablo-2

<i>OECD/Yüzde</i>	Seviye 1 ve Altı	Seviye 2	Seviye 3	Seviye 4	Seviye 5	Seviye 6
<i>Matematik</i>	23,4	22,5	24,8	18,6	8,4	2,3
<i>Okuma</i>	13,6	23,2	27,9	20,5	7,2	1,1
<i>Fen</i>	21,2	24,8	27,2	19	6,7	1,1

İki tablonun karşılaştırılması neticesinde, Türkiye'nin gerek en başarılı gerekse de en başarısız ğrenci oranları bakımından OECD ortalamasının oldukça gerisinde yer aldığı görülmektedir. Türkiye'de öğrenciler ilk 3 başarı düzeyine yoğunlaşmış iken, OECD ortalamasında başarı düzeyleri arasında göreli olarak dengeli bir dağılım söz konusudur. Bu durum, Türkiye'de okul türleri ve okul içinde eğitim kalitesi açısından ciddi bir farklılaşma olduğunu ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, kaliteli eğitim hem okul içinde hem de okul türleri arasında yaygınlık kazanamamıştır.

PISA 2015 sonuçlarının Türkiye açısından ortay koyduğu bir diğer önemli sonuç, sosyo-ekonomik arka planının başarı üzerindeki etkisine ilişkindir. Her ne kadar bu alanda geçmiş yıllara kıyasla bir ilerleme kaydedilmiş olsa da hala Türkiye'de sosyo-ekonomik arka planın eğitim başarısı üzerindeki etkisi OECD ortalamasının oldukça üzerindedir. Bu bağlamda bir örnek vermek gerekirse, Türkiye'nin matematik alanındaki puanı sosyo-ekonomik arka plan etkisinden arındırıldığı takdirde, 420'den 450'ye yükselmektedir. 30 puanlık artışa tekabül eden bu iyileşmenin OECD ortalaması ise, 1 puandır.

Türkiye, sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçiş süreciyle başlayan ve günümüze kadar uzanan dönemde eğitimde niceliksel anlamla büyük bir atılım gerçekleştirmiştir. Ancak yukarıda sadece bazı ne çıkan sonuçlarının paylaşıldığı 2015 PISA sonuçları, Türkiye'nin eğitim politikasının önümüzdeki dönem ana gündem maddesinin, tartışmasız bir şekilde kaliteli eğitimin fırsat eşitliği ilkesi temelinde ülke genelinde okul türleri ve okul ileri itibarıyla yaygınlaştırılmasına odaklanması gerektiğini ortaya koymaktadır.